ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของโปรแกรมการสนับสนุนและให้ความรู้เพื่อส่งเสริมการออกกำลัง

กายคั่วยการเดินแบบภูมิปัญญาไทยต่อสมรรถภาพทางกาย ความสามารถ

ในการดูแลตนเอง และการรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชน:

กรณีศึกษา ตำบลพนมวังก์ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

ผู้เขียน นางจุติมา ชูเผือก

สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลครอบครัวและชุมชน)

ปีการศึกษา 2548

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมสนับสนุนและให้ ความรู้ในการส่งเสริมการออกกำลังกายด้วยการเดินแบบภูมิปัญญาไทยต่อสมรรถภาพทางกาย ความสามารถในการดูแลตนเอง และการรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชน

กลุ่มตัวอย่างถูกเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ เป็นผู้สูงอายุที่มีอายุตั้ง แต่ 60 ปีขึ้นไป ไม่มีปัญหาในการฟัง การมองเห็น และไม่มีโรคประจำตัวใดๆที่เป็นอุปสรรคต่อ การออกกำลังกาย โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 35 คน และกลุ่มควบคุม 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัยประกอบด้วย 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ โปรแกรมการออกกำลังกายด้วยการเดิน แบบภูมิปัญญาไทย แผนการสอนและแผนการชี้แนะภายใต้ระบบสนับสนุนและให้ความรู้ และ คู่ มือการออกกำลังกายด้วยการเดินแบบภูมิปัญญาไทย 2) เครื่องมือในการประเมินผลการทดลอง ได้ แก่ แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินความสามารถในการดูแลตนเอง แบบประเมินการรับ รู้ภาวะสุขภาพ และแบบประเมินสมรรถภาพทางกายของการกีฬาแห่งประเทศไทย กลุ่มทดลองได้ เข้าร่วมโปรแกรมการทดลองเป็นเวลา 8 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมได้ทำกิจกรรมตามปกติ ทั้งสองกลุ่มได้ รับการประเมินสมรรถภาพทางกาย (ความทนทานของปอดและหัวใจ ความแข็งแรงและความทน ทานของกล้ามเนื้อ และความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อ) ความสามารถในการดูแลตนเอง และการรับรู้ ภาวะสุขภาพ ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมการออกกำลังกาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการแจก แจงกวามถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติใด-สแควร์ สถิติที และ สถิติเอฟโดย เทคนิกการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม

ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุกลุ่มทดลองมีสมรรถภาพทางกาย คือ ความทนทาน ของปอด หัวใจ ความแข็งแรง ความทนทานของกล้ามเนื้อ ความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อส่วนล่าง ความสามารถในการดูแลตนเอง และการรับรู้ภาวะสุขภาพ ภายหลังการเข้าโปรแกรมการออกกำลังกาย สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการออกกำลังกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p < 0.01) และสูงกว่ากลุ่ม

ควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p < 0.05) ในขณะที่สมรรถภาพทางกายด้านความยืดหยุ่นของร่าง กายส่วนบนของกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกันระหว่างก่อนและหลังการทดลอง และไม่มีความแตก ต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า โปรแกรมสนับสนุนและให้ความรู้ที่บูรณาการ ภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่นเป็นกลวิธีหนึ่งที่ช่วยให้การส่งเสริมสุขภาพด้วยการเดินออกกำลังกาย สำหรับผู้สูงอายุในชุมชนมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามโปรแกรมการทดลองในการศึกษาครั้งนี้ควร มีการนำไปพัฒนาเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ และผลลัพธ์ที่ต้องการก่อนนำไปใช้ต่อไป **Thesis Title** Effects of Supportive-Educative Program in Promoting Thai Traditional

Walking Exercise on Physical Fitness, Self-Care Agency, and Percieved

Health Status among the Elderly in the Community: A Case Study of

Panomwang Subdistrict, Phatthalung Province

Author Mrs. Jutima Chupeak

Major Program Nursing Science (Family and Community Nursing)

Academic Year 2005

ABSTRACT

This quasi-experimental research aimed to examine the effects of a supportiveeducative program in promoting Thai traditional walking exercise on physical fitness, self-care agency, and perceived health status among elderly in the community.

Seventy subjects were purposively selected by predetermined criteria, i.e., elderly aged 60 years of age or older and having no contraindication for exercise. The subjects were equally divided to an experimental group $(n_1 = 35)$ and a control group $(n_2 = 35)$. The research instruments included: 1) intervention tools, i.e., Thai traditional walking exercise program, exercise manual, and teaching/guiding plan, 2) evaluation tools, i.e., demographic data form, the Self-Care Agency questionnaire, the Percieved Health Status questionnaire, and the Simplified Physical Fitness Test of the Sport Authority of Thailand (2003). The experimental group participated in an 8-week Thai traditional walking exercise within the supportive-educative nursing program, while the control group maintained their usual physical activities during the study period. The pretest and posttest of physical fitness (cardio-respiratory, muscular strength & endurance, and flexibility), self-care agency, and perceived health status were evaluated for testing the effectiveness of the program. Data were analysed using percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test (analysis of covariance-ancova)

The results revealed that the experimental group had significantly increased level of physical fitness (cardio-respiratory, muscular strength & endurance, and flexibility of the lower extremities), self-care agency, and perceived health status compared to their pretest scores (p < 0.01) and higher than the control group, However, the intervention had no significant effect on increasing the flexibility of upper the extremities.

The results indicated that the supportive-educative program integrated with Thai traditional exercise should be implemented as a key nursing strategy for promoting walking exercise among the elderly in the community. However, modification of the program should be considered to fit with the cultural context and expected outcomes.